

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/129/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217010042
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bobor
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6217010042.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a sudcov JUDr. Ľubomíra Bušika, PhD. a Mgr. Jána Bednára na verejnom zasadnutí dňa 22. marca 2018 prejednal odvolanie obžalovaných Z. D. a A. D. proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T 17/2017 zo dňa 25. 5. 2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/ ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 3T/17/2017 zo dňa 25. 05. 2017 vo výroku o treste u obidvoch obžalovaných. Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaní Z. D. a A. D. o d s u d z u j ú podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 39 ods. 1, 3 písm. d/ Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov nepodmienečne u každého zvlášť. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody sa z a r a d ť u j ú do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia u každého zvlášť. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nezmenený.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T 17/2017 zo dňa 25. 5. 2017 boli obžalovaní Z. D. a A. D. uznaní za vinných zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b), j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že obžalovaná Z. D. ako matka maloletých detí D. K., nar. XX. XX. XXXX, M. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX, B. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX a B. K., nar. XX. XX. XXXX a obžalovaný A. D. ako otec maloletých M. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX, B. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX v období od presne nezisteného dňa v mesiaci marec 2013 do 29. 05. 2015 v časti rodinného domu č. XXX vo K. Y., v ktorom žili v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi, deťom nezabezpečovali pravidelnú stravu, dostatočnú kultúru rodinného prostredia, v domácnosti bola špina a neporiadok, v rodine bol nedostatok lôžok, u maloletých detí zanedbávali ich hygienické potreby, deti mali často vo vlasoch parazity, chodili v špinavom odevu, neumyté, s maloletými deťmi nechodili na pravidelné lekárske kontroly a na očkovania, nedostavili sa ani napriek predvolaniu detskej lekárky z ambulancie vo Veľkom Krtíši, ignorovali odporúčania pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, ktorí pri kontrolách v rodine zisťovali nedostatky, obaja obžalovaní niekoľkokrát týždenne konzumovali alkohol, pod ich vplyvom dochádzalo v rodine k hádkam, vulgárnym nadávkam, a to aj v neskorých nočných hodinách, deti nemohli spať, dňa 29. 05. 2015 boli maloleté deti D. K., nar. XX. XX. XXXX, M. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX, B. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX a B. K., nar. XX. XX. XXXX na základe predbežných opatrení Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7PPOm/4/2015 z 29. 05. 2015 a 11PPOm/1/2015 z 29. 05. 2015 umiestnené v Krízovom stredisku Amoret v P., rozsudkami Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/124/2015 zo 16. 12. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. 01. 2016 a rozsudkom sp. zn. 7P/134/2015 z 21. 09. 2015, ktorý

nadobudol právoplatnosť 20. 10. 2015 boli maloleté 5 detí umiestnené v detskom domove v I. I., bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť, znalci psychiatri a psychológ zistili vyšetrením maloletých detí D. K., nar. XX. XX. XXXX, M. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX, B. K., nar. XX. XX. XXXX syndróm týranej osoby a sekundárnu neurotickú poruchu.

Obž. Z. D. bol za to uložený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne. Obž. A. D. bol za to uložený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne.

Obidvoch obžalovaných podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

U obž. D. bolo podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, ktoré bude vykonávané dovtedy, pokiaľ to bude vyžadovať jeho účel.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil predseda senátu okresného súdu tým, že vykonaným dokazovaním bol preukázaný skutkový stav v zhode s podanou obžalobou a pokiaľ ide o uložené tresty, obidvom obžalovaným uložil tresty na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku zahlásili odvolanie obidvaja obžalovaní do zápisnice o hlavnom pojednávaní z 25. 5. 2017, pričom svoje odvolania bližšie nezdôvodnili.

Na verejnom zasadnutí sa obidvaja obžalovaní zhodne domáhali zníženia uloženého trestu, keď mali za to, že trest uložený vo výmere 7 rokov je trestom neprimerane prísny na ich prevýchovu.

Na základe podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom zistil, že prvostupňový súd správne ustálil skutkový stav veci, konanie obžalovaného správne kvalifikoval, pochybil jedine v tom smere, keď obžalovaným uložil trest v základnej trestnej sadzbe vo výmere 7 rokov u každého zvlášť.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd stručne a jasne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaných a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Ako zistil krajský súd okresný prokurátor podal na Z. D. a A. D. obžalobu dňa 13. 3. 2017 pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 ods. 1 písm. b), j) Tr. zák.

Okresný súd vo veci vytýčil hlavné pojednávanie, pričom na hlavnom pojednávaní vypočul obžalovaných Z. D. a A. D.. Ďalej vypočul svedka A.. C. F., ktorý v rozhodnom čase pracoval na ÚPSVaR vo Veľkom Krtíši - odd. sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako rodinný asistent, ako aj svedkyňu A.. B. G., riaditeľku Základnej školy vo K. Y., pričom zápisnice o výsluchu ďalších svedkov a znalecké posudky boli prečítané so súhlasom oprávnených strán.

Pokiaľ ide o výpoveď obž. Z. D., táto sa sčasti doznela k spáchanému skutku, keď uviedla, že spolu s obž. A. D. žili ako druh s družkou a starali sa o 4 maloleté deti a to A. K., I. K., K. K. a K. K. O deti sa starala podľa svojich možností. Často k nim chodievala kontrola z ÚPSVaR, pričom sa doznela k tomu, že u detí bola zanedbaná hygiena, vo vlasoch mali parazity, chodili špinavé, neumyté. Obidvaja však žili len zo sociálnych dávok, ktoré poberala, pričom iný príjem nemali.

Obž. A. D. na hlavnom pojednávaní odoprel vypovedať a tak bola prečítaná zápisnica o jeho výsluchu, kde uviedol, že popiera spáchanie skutku, o deti sa starali podľa možností, pričom deti však svojvoľne nechceli chodiť do školy, hoci ich do školy vypravdili. Popieral, že by v rodine boli také zlé hygienické možnosti, ako to bolo uvádzané.

Naproti tomu boli obidvaja obžalovaní v plnom rozsahu usvedčení výpoveďami svedkov A.. C. F. a A.. B. G., pričom z ich výpovedí, ako aj z iných dôkazov vyplývalo to, že rodičia, teda obžalovaní deťom nezabezpečovali pravidelnú stravu, nehovoriac o kultúre rodinného prostredia, pričom vykonanými kontrolami bola v ich bydlisku zistená špina a neporiadok, boli zanedbávané hygienické potreby detí, pričom objektívne bolo preukázané, že deti mali vo vlasoch parazity, chodili špinavé, neumyté, nedostavovali sa na lekárske kontroly, pričom tento stav vyplýval z toho, že obidvaja obžalovaní pravidelne konzumovali alkoholické nápoje spolu so svedkom A. F., ktorý s nimi býval v spoločnej domácnosti.

Obidvaja obžalovaní teda týrali blízke osoby spôsobiac im psychické utrpenie, formou ponižovania, vyvolávaním stresu, bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu a spánku, osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania a výchovy, pričom čin spáchali závažnejším spôsobom konania a naplnili tak skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b), j) Tr. zák.

Jediným pochybením, ktorého sa dopustil okresný súd je tá skutočnosť, že nezvážil pri ukladaní trestu a neprihliadol na všetky okolnosti prípadu, vzhľadom na osoby obžalovaných, keď im uložil tresty odňatia slobody po 7 rokov nepodmienečne u každého zvlášť.

Pokiaľ ide o uložený trest okresný súd sa nie dôsledne riadil pri ukladaní trestov zákonnými ustanoveniami § 34 ods. 1, 4 Tr. zák.

Trest u každého obžalovaného má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Správne síce okresný súd postupoval, keď obidvom obžalovaným priznal jednu poľahčujúcu okolnosť a to v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák., teda že obžalovaní pred spáchaním trestného činu viedli riadny život, neprihliadol však na ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., teda k tomu, že ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanovenej týmto zákonom.

Pod okolnosťami prípadu treba rozumieť všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosť trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadoch takýchto trestných činov a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestov.

Obidvaja obžalovaní v podstate žili zo sociálnych dávok, aj keď je pravdou, že obžalovaný A. D. neprejavil záujem hľadať si trvalú prácu a rodine vypomáhal brigádami. Za tohto stavu aj starostlivosť o maloleté deti nemohla byť na požadovanej úrovni. S prihliadnutím na to, že tak okresný súd, ako aj odvolací súd zistil u obidvoch páchatelov len poľahčujúcu okolnosť a nezistil príťažujúcu okolnosť, mal za to, že uloženie trestu pod dolnú hranicu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. je v súlade so zákonom.

Zákonodarca pri trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle § 208 ods. 1, 2 Tr. zák. určuje základnú hranicu trestnej sadzby od 7 rokov do 15 rokov.

Obidvom obžalovaným potom krajský súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne u každého zvlášť. Keďže obžalovaní neboli doteraz vo výkone trestu, zaradil obidvoch obžalovaných na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia u každého zvlášť podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., pričom vo zvyšnej časti zostal rozsudok okresného súdu nezmenený.

Odvolanie obidvoch obžalovaných bolo dôvodné, preto krajský súd rozhodol tak, ako je to bližšie rozvedené vo výrokovej časti rozsudku krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny ďalší opravný prostriedok.